

Nevihta poletnega večera.

retečeno leto — meseca avgusta, ko je navadno najhujša vročina — stopam počasnih korakov po poti iz mesta K . . . v svojo rojstno vas. Ravnokar je odzvonilo „Ave Marijo.“ Od severa je pihal lahek vetrič, vročina je bila nestrpna, soparno takó, da je človek komaj dihal. Nádejati se je bilo kmalu hude ure.

Prispem domóv. Oče so ležali pred hišo pod staro jablano. Želim jim dober večer. Oče mi odzdravijo ter rekó, da nočoj ne bomo imeli mirú. Malo preplašen vprašam, zakaj nè? Oče mi pokažejo neznatne oblačke na zahodnej strani, ki se počasi prikazujejo izza gorovja ter postajajo vedno večji. Zdaj pa zdaj se zvije po teh oblačkih ognjena kačica. Nič dobrega! — — —

Bleda luna se prikaže na obzorji ter žalostno obsije zemljino površje, nekako grozilno se zasvetijo njeni žarki. Luna in oblaki se pomikajo drug drugemu nasproti. Kmalu je zatemnela polovica obzorja in blede luno zakrijejo črni oblaki. Od daleč se vže sliši votlo bobnenje. Smrtna tišina nastane v naravi, veter več ne piha, ne gane se niti jedno peresce na drevju. Grom postaja vedno močnejši, ter prihaja vedno bliže — — — Jaz in oče stojiva pred hišo, moja mala sestra pred nama in se plaho ozira po temnem, zdaj in zdaj od bliskov razsvetljenem obzorji. Ves horizont je vže prevlečen s črno-sivimi oblaki. Trésk! — Počilo in zabliskalo se je tako strašno, da sam nisem vedel, ali še stojim tam, kjer sem stal poprej, ali kje drugej. Še večkrat zaporedoma trešči prav blizu nas. Sestra se vsakikrat prekriža. Zopet se zabliska, in zopet trešči. Nakrat začnè padati na zemljo debela toča, s točo vred pa tudi velike kaplje dežja. Kmalu se začnè na jugu svetliti, toča poneha. Vsa zemlja je okrepcana in oživljena po dobrodejnem dežju.

Po kratkej molitvi se vležemo k počitku. Grom je ponehal. Kmalu sem pozabil ves strah in grózo, katero sem prestal, in mislil sem si:

„Pred tremi ali štirimi urami so bile njive še obložene z bogatim klasjem, zdaj je prihrumela nevihta, ter vzela vse pridelke ubogemu kmetu, vzela mu vso nado do bogate žetve.“

V teh mislih mi sladki sén zatisne trudne oči ter kmalu prav sladko zaspim.

Podgorec.

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barlè.)

XII.

Zna se, da tudi njega ne smem pozabiti! Kakor da bi ga imel naslikanega, takó se ga še spominjam!

Malo je takih na tem božjem svetu, kakeršen je bil Matesanov Tine. Niti je oral, niti sejal, a vender je životaril. Govorili so, da mu ni v glavi vse v pravem redu, pa saj mu res ni bilo, to si spoznal na prvi pogled. Bil je majhen,

glavát; nos mu je bil širok in plôsk, ustne debele, čelo mu je stopilo nekako naprej, in delal je korake, kakor trije drugi. Pôlt mu je bila nekako rumenkasto-črna, a na zabuhlem lieu bi opazil, če bi ga natančneje gledal, samó dve tri dlačice, da-si jih je imel vže blizu trideset na hrbtu. Nù, saj se mu ne bi niti podala brada, ker je ostal vedno otročji, ravno tak, kakeršen je bil takrat, ko je začel trgati prve hlače, a to je bilo pred kakimi dvajsetimi leti. Morate vedeti, da on ni bil tako srečen, kakor ste vi, prijateljčki moji ljubi, ki ste komaj shodili, pa ste vže imeli hlačice, kakor kak baronček, nè, on je bil vže v osmem letu, ko je dobil prve hlače, — široke bregeše iz belega platna. Poprej je hodil v dolgej srajci dopetači. Saj je pa tudi bilo joka, predno je oblekel one široke hlače. Nikakor se ni hotel posloviti od srajce in kar sramoval se je v hlačicah pred ljudi. Kaj je hotel, ker je bil malo prismuknjen! —

Komaj ste bili v šestem letu, kaj nè, ko so vas vaši dobri stariši zapisali v šolo. Ali pa znate, koliko jih je imel Matesanov Tine, ko je šel prvič v šolo? Nič manje nego dvanajst. Ker je bil ves nekako slaboten in nadložen, ni mogel poprej, pa še tedaj, kakor da je bil preneumen za nauk. A bil je ravno tak, kakor se poje v pesni:

„V šolo hodi sedem let,
Da se čudi celi svet,
Pa ne zna ne čitati
A še manje písati!“

Ta pésenca kakor da bi bila zložena o Matesanovem Tinetu. Pa vender ne smem biti prestrog. Matesanov Tine se je vender nekaj naučil — in to je bil krščanski nauk, katerega je znal od besede do besede, da-si je komaj kako črko poznal. V tem ga moram pohvaliti — čast, komur čast!

Naposled so se ga tudi v šoli naveličali in moral je zapustiti nauk. Ali kam zdaj ž njim? Za gospoda ni bil, bil je preneumen, za hlapca ali rokodelca tudi ne, bil je preslab, ostal je zatorej doma, a vse njegovo opravilo je bilo pohajkovanje. Igral se je z nami vaškimi otroci, hodil po vási, prišel k pastirjem na pašo, ali pa v gozd. Vedel je za vsako ptičje gnezdo — to največjo otročjo skrivnost — in znal oponašati vsako žival. Golčal je kakor golob, kukal kakor kukavica, drandral kakor drozeg, pivkal kakor pura, kokodakal kakor kokoš, mijavkal kakor mačka in kdo vé, kaj še vse drugo. Tudi orgljati je znal, ali brez orgelj. Zložil je vseh deset prstov ravno jednega poleg drugega, začel jih raztegovati, da se nabere v mehovih sape, in zdajci so se oglasile piščali, sprva kakor one debele, katere gospod učitelj kar z nogo pritiskajo, potem pa óne tenke, a naposled te in one. O jej, da vam ga je bilo tedaj videti, ko se je napihoval in trudil, da oponaša s svojim glasom cerkveno godbo. Počil bi človek od smeha. Drugekrati je oponašal tkalca. Sedel je, premikal hitro nogé, z rokama delal, kakor bi metal čolnicek z jedne strani na drugo, a z ustmi je oponašal óni ropot: „tèk, tèk!“ Še nekaj je znal, v čem mu ne bi našel jedneakega na daleč in široko. Matesanov Tine je bil posebno nadarjen za lončarstvo, pa je gnetel ilovico in nas oskrboval s piščalkami in drugimi igračkami. Oj ti šmencani Tine, česa vse ni znal napraviti! Delal je vsakovrstne petelinčke, jagnjičke, ptice, krave, človeške glave, sušil jih na solneč, a vse so imele to posebno lastnost, da so piskale in še kako? Kar je hotel, vse

je napravil Matesanov Tine. Bil je ravno takrat v naši vasi nekaj hudomušni trgovec, pa je rekel Tinetu, da mu naj naredi tistega rogatega — poteri ga sv. križ božji — da mu bode dobro plačal. Hm, da ste videli Tineta. Gledal je trgovca debelo, kakor bi ga ne bil razumel dobro, ali pa, kakor bi nekaj prevdarjal, potem se pa moško odrezal:

— „Kaj, tistega rogatega naj vam napravim? Ni treba, prišel boče sam po vas, ker ste tako hudobni, pa se s takimi stvarmi norčujete.“ — In nikdar ni mogel pozabiti tega. Če je le kje slišal trgovčovo ime, vprašal je takoj: „Kaj tisti, ki je dejal, da mu naj napravim rogatega?“ — Nikdar ni več šel k trgovcu.

Da je vsako muho, če je bila še tako hitra precej na sebi ubil, o tem vam ni treba pripovedovati. Izuril se je v tem poslu tako, da mu ni ušla nobena.

Poznali so Tineta tudi v sosednjih župnijah. Ker so bili njegovi stariši siromašni, odšel je često k raznim duhovnim gospodom, ki mu so podelili kaj malega. Vrbovski gospod kapelan oskrboval ga je vedno z obuvalom in pokrivalom, pa je takó imel Tine često črevlje na škrip, le škoda, da niso dolgo take ostale, ampak v njegovej porabi kmalu pokazale usta.

Prišel sem čez nekoliko let zopet v svojo vasico. Malo pred vasjo sem srečal Tineta, seveda poznal sem ga takój, saj se niti za las ni izpremenil, le malo manjši je bil.

— Nù, Tine kako je, še vedno živ in zdrav? —

Nič ni odgovoril, le debelo me je pogledal in se čudil, da ga poznam. Ni me poznal.

— Lej ga, Tine, kaj me ne poznaš? — Še vedno nič.

— Saj sem tvoj rojak? — Zdaj kakor bi se mu nekaj posvetilo, zasmijal se je na ves glas, pokrili si sramežljivo z roko lice in pokazal proti mojemu domu:

— Jemnasta — gospod! — izgovoril je počasi.

Tak je bil Tine do svoje smrti. Delal je piščalke, orgljal, tkal, živali oponašal in se igral z otroci. Velike starosti ni učakal. Ko je prekoračil trideseto leto, začel je vkupe lesti, glava mu je postajala bolj zabuhla, spomin ga je zapuščal in bil še bolj prismuknjen. Nù, neke vzpomladi smo ga zakopali. Sicer ni bil ne vem kako pameten, niti slaven, a vender nam je bil vsem ljub in drag — Matesanov Tine. Bil je vse svoje življenje otrok.

Na ptujem.

Tiha noč na zemljo pade,
Živo bije mi srce,
Kot vzpomladi cvetke mlade
Želje v meni se vzbude.

Skozi temno noč mi vhaja
Duh črez širni ócean,
Tam, kjer zlata zóra vstaja,
Dom se dviga moj krásan.

Ko o dômu premišljujem,
Pošljem mu pozdravov sto,
Pozna ura v kraji ptujem
Trudno mi zaprè okó.

Milutin.

